

ევროპული კონვენცია ძალადობრივი დანაშაულით დაზარალებულთა კომპენსაციის შესახებ

სტრასბურგი 1983 წლის 24 ნოემბერი

ქვემოთ ხელისმომწერნი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები,

ითვალისწინებენ იმას, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია, მის წევრებს შორის უფრო დიდი ერთიანობის მიღწევა;

ითვალისწინებენ, რომ თანასწორობისა და სოციალური სოლიდარობის მიზეზებით, აუცილებელია ძალადობის განზრახი დანაშაულით იმ დაზარალებულთა მდგომარეობის გათვალისწინება, რომლებმაც განიცადეს სხეულის დაზიანება ან ჯანმრთელობის გაუარესება, ასევე იმ პირთა, რომლებიც იმყოფებოდნენ ასეთი დანაშაულების შედეგად დაღუპულთა კმაყოფაზე;

ითვალისწინებენ, რომ აუცილებელია შემოღებულ და განვითარებულ იქნას სქემები დაზარალებულთა კომპენსაციისათვის იმ სახელმწიფოს მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც იქნა ჩადენილი ასეთი დანაშაულების და განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც დამნაშავე არ არის ამოცნობილი ან შეზღუდულია რესურსებში (ხელმოკლეა);

ითვალისწინებენ, რომ აუცილებელია ამ სფეროში მინიმალურ დებულებათა შემოღება;

მხედველობაში იღებენ, დანაშაულით დაზარალებულთა კომპენსაციის შესახებ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის (77) 27 რეზოლუციას,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

კარი პირველი – ძირითადი პრინციპები

მუხლი 1

მხარეები იღებენ ვალდებულებას, გადადგან კონვენციის აუცილებელი ნაბიჯები, რათა ძალაში შეიყვანონ წანამდებარე კონვენციის პირველ კარში დადგენილი პრინციპები.

მუხლი 2

1. როდესაც კომპენსაციის სრული გაცემა სწავა წყაროებიდან შეუძლებელია, სახელმწიფოები თავის წვლილს შეიტანენ, რათა კომპენსაციით უზრუნველყონ:

- ა. ისინი, ვინც ძალადობის განზრახი დანაშაულის შედეგად დანიცადეს სხეულის მძიმე დაზიანება ან ჯანმრთელობის სერიოზული გაუარესება;*
- ბ. ასეთი დანაშაულის შედეგად გარდაცვლილთა კმაყოფაზე მყოფნი.*

2. ზემოხსენებული მაგალითის შემთხვევაში, კომპენსაცია გაცემა იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც შეუძლებელია დამნაშავეს გასამართლება და დასჯა.

მუხლი 3

იმ სახელმწიფოს მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც იქნა ჩადენილი დანაშაული კომპენსაცია გადაეხდება;

ა. წინამდებარე კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოთა მოქალაქეებს;

ბ. ევროპის საბჭოს ყველა წევრი სახელმწიფოს მოქალაქეებს, რომლებიც მუდმივად იმყოფებიან იმ სახელმწიფოში, რომლის ტერიტორიაზეც ჩადენილი იქნა დანაშაული.

მუხლი 4

კომპენსაცია დაფარავს, განსახილველი საქმის შესაბამისად, შემდეგ პუნქტებს მაინც: (შემოსავლებს) დაკარგვას, სამედიცინო და პოსპიტალიზაციის ხარჯებსა და დაკრძალვის ხარჯებს, და რაც შეეხება კმაყოფაზე მყოფთა, (საზრდოს) დაკარგვას.

მუხლი 5

საკომპენსაციო სქემამ, აუცილებლობის შემთხვევაში, შეიძლება კომპენსაციის ნებისმიერი ან ყველა ელემენტისათვის დაადგინოს კომპენსაციის გაცემის ზედა და ქვედა ზღვარი, რომელთა ფარგლებს გარეთაც კომპენსაცია არ იქნება გაცემული.

მუხლი 6

საკომპენსაციო სქემაში შეიძლება დაწესდეს ის ვადა, რომლის ფარგლებშიც მოთხოვნა კომპენსაციაზე უნდა იქნას გაკეთებული.

მუხლი 7

კომპენსაცია შეიძლება შემცირდეს ან უარი ითქვას მასზე, მომთხოვნელი პირის ფინანსური მდგომარეობის გათვალისწინებით.

მუხლი 8

1. კომპენსაცია შეიძლება შემცირდეს ან უარი ითქვას მასზე, დაზარალებულის ან მომთხოვნის დანაშაულამდე, მის დროს ან შემდეგ საქციელის გათვალისწინებით ან დაზიანებასთან ან სიკვდილთან კავშირის საფუძველზე.

2. კომპენსაცია ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მასზე უარი ითქვას დაზარალებულის ან მომთხოვნის ორგანიზებულ დანაშაულში მონაწილეობისა ან მისი იმ ორგანიზაციის წევრობის საფუძველზე, რომელიც დაკავებულია ძალადობრივი დანაშაულებით.

3. კომპენსაცია ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მასზე უარი ითქვას თუ მისი სრული ან ნაწილობრივი გაცემა წინააღმდეგობაში იქნება კანონიერების ან საჯარო პოლიტიკის (მართლწესრიგის) თვალსაზრისით.

მუხლი 9

ორმაგი კომპენსაციის თავიდან აცილების მიზნით, სახელმწიფოს ან კომპეტენტურ ხელისუფლებას შეუძლია გამორიცხოს მინიჭებული კომპენსაციიდან ან მოითხოვოს გაცემული კომპენსაციიდან მოღებული ფულის ნებისმიერი თანხა დაზიანების ან სიკვდილის შედეგად, დამნაშავისაგან, სიცოცხლის უსაფრთხოების ან დაზღვევის, ან ნებისმიერი სხვა წყაროდან.

მუხლი 10

სახელმწიფო ან კომპეტენტური ხელისუფლებას შეიძლება გადაეცეს უფლება კომპენსირებული პირის საკომპენსაციო თანხის გადახდაზე.

მუხლი 11

თითოეული მხარე გადადგამს შესაბამის ნაბიჯებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ინფორმაცია სქემის თაობაზე ხელმისაწვდომია პოტენციური მომთხოვნისათვის.

კარი მეორე – საერთაშორისო თანამშრომლობა

მუხლი 12

ხელშეკვრელი სახელმწიფოთა შორის ურთიერთდახმარების შესახებ დადებული ორმხრივი თუ მრავალმხრივი შეთანხმებების გამოყენების ვითვალისწინებით, თითოეული მხარის კომპეტენტური ხელისუფლება, ნებისმიერი სხვა მხარის შესაბამისი ხელისუფლების მოთხოვნის შემთხვევაში, გაუწევს მას მაქსიმალურ შესაძლებელ დახმარებას, წინამდებარე კონვენციის დაფარულ საკითხებთან დაკავშირებით. ამ მიზნით, თითოეული ხელშეკვრელი სახელმწიფო დანიშნავს ცენტრალურ ხელისუფლებას, რომელიც მიიღებს ასეთ დახმარებაზე მოთხოვნებს და იმოქმედებს მათზე და ამის თაობაზე შეატყობინებს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს რატიფიკაციის მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დებონირების დროს.

მუხლი 13

1. ევროპის საბჭოს დანაშაულის პრობლემათა ევროპული კომიტეტი (CDPC) ინფორმირებული იქნება წინამდებარე კონვენციის გამოყენების შესახებ.
2. ამ მიზნით, თითოეული მხარე, ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს გადაუგზავნის წინამდებარე კონვენციით ვითვალისწინებული საკითხების შესახებ ნებისმიერ დაკავშირებულ ინფორმაციას მისი საკანონმდებლო ან სამოქმედო დებულებათა თაობაზე.

კარი მესამე – დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 14

წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმისაწვრად ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოებისათვის. იგი ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას. რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების შესახებ ინსტრუმენტები დებონირდება ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 15

1. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა, მე-14 მუხლის დებულებათა შესაბამისად, კონვენციის სავალდებულოობაზე ევროპის საბჭოს სამი წევრი სახელმწიფოს მიერ თანხმობის გამოხატვის თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.
2. ნებისმიერი წევრი სახელმწიფოს მიმართ, რომელიც შემდგომში გამოხატავს თანხმობას კონვენციის მისთვის სავალდებულოობაზე, იგი ძალაში შევა რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების შესახებ ინსტრუმენტების დებონირების თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 16

1. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს ევროპის საბჭოს სტატუტის 20 d მუხლით გათვალისწინებული უპრაველესობითა და კომიტეტზე მონაწილეობის უფლების მქონე ხელშეკვრულ სახელმწიფოთა ერთსულოვანი თანხმობით მიღებული გადაწყვეტილებით, შეუძლია წინამდებარე კონვენციასთან მისაერთებლად მოიწვიოს ევროპის საბჭოს ნებისმიერი არაწევრი სახელმწიფო.

2. ნებისმიერი მიერთებული სახელმწიფოსათვის, წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან დეპონირების თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 17

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას შეუძლია განსაზღვროს ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომლებზეც იმოქმედებს წინამდებარე კონვენცია.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ნებისმიერ შემდგომ დროს, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნისადმი მიმართული განცხადებით შეუძლია გააფართოვოს წინამდებარე კონვენციის გამოყენება განცხადებაში მიმართულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე. ასეთი ტერიტორიის მიმართ, წინამდებარე კონვენცია ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ასეთი განცხადების მიღების თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.

3. ორი წინამორბედი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული ნებისმიერი განცხადება, ასეთ განცხადებაში მითითებული ნებისმიერი ტერიტორიის მიმართ, შეიძლება იქნას გამოტანილი გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული შეტყობინებით. გაუქმება ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღების თარიღიდან სამთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 18

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს, ხელმოწერის ან რატიფიკაციის, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას შეუძლია განაცხადოს, რომ იგი აკეთებს ერთ ან მეტ დათქმას.

2. ნებისმიერ ხელშეკვრულ სახელმწიფოს, რომელმაც წინამორბედი პუნქტის თანახმად გააკეთა დათქმა, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული შეტყობინებით შეუძლია მისი სრული ან ნაწილობრივი გამოტანა. გამოტანა ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღების თარიღიდან.

3. მხარეს, რომელმაც გააკეთა დათქმა წინამდებარე კონვენციის დებულების მიმართ, არ შეუძლია მოითხოვოს ამ დებულების გამოყენება ნებისმიერ სხვა მხარის მიერ; თუმცა, თუ მისი დათქმა ნაწილობრივი ან პირობითია, მას შეუძლია მოითხოვოს მისი გამოყენება იმ ფარგლებში, რომლებშიც მას თვითონ აქვს მიღებული.

მუხლი 19

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოახდინოს წინამდებარე კონვენციის დენონსირება, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე მიმართული შეტყობინების მეშვეობით.

2. ასეთი დენონსაცია ძალაში შევა გენერალური მდივნის მიერ შეტყობინების მიღების თარიღიდან ექვსთვიანი პერიოდის მომდევნო თვის პირველ დღეს.

მუხლი 20

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი შეატყობინებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მიუერთდა წინამდებარე კონვენციას:

- ა. ნებისმიერი ხელმოწერის შესახებ;
- ბ. რატიფიკაციის, მიღების ან მიერთების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირების თაობაზე;
- გ. მე-15, მე-16 და მე-17 მუხლების შესაბამისად, წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის ნებისმიერ თარიღის შესახებ;
- დ. წინამდებარე კონვენციასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ სხვა აქტს, შეტყობინებას ან მიმოწერას.

რის დასტურადაც, ამაზე ჯეროვნად უფლებამოსილმა ქვემოთ ხელისმომწერებმა, მოვაწერეთ ხელი წინამდებარე კონვენციას.

შესრულებულია ქ. სტრასბურგში, 1983 წლის ნოემბრის თვის 24-ე დღეს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, ერთ ეგზემპლარად, ამასთან ორივე ტექსტი თანაბრად ავთენტიურია და ინახება ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გადაუგზავნის დამოწმებულ ასლებს ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მიწვეულია წინამდებარე კონვენციასთან მისაერთებლად.